

OSNOVNA ŠOLA

Neznanih talcev Dravograd

GOVORNI NASTOP

Navodila za pripravo in izvedbo govornega nastopa

Obstajajo štiri možnosti za komuniciranje s svetom, ki nas obdaja.

Ljudje nas cenijo po tem, kako te možnosti izkoristimo:

kaj počnemo, kakšen je naš videz, kaj govorimo in kako govorimo.

(Dale Carnegie)

GOVORNI NASTOP

Govorno nastopamo vsak dan, in sicer doma pred domačimi, v trgovini kot kupci ... pa tudi pred izbranim občinstvom ob različnih priložnostih. Kadar se pogovarjamo z domačimi, smo navadno sproščeni, naravni. Povsem drugače se vedemo, ko navezujemo stike zunaj domače hiše, ali ko nastopamo pred občinstvom.

Kaj mora govorec vedeti, kadar govorno nastopa?

Govorec mora biti SAMOZAVESTEN: treme se je mogoče otresti, čeprav to ni lahko. Pomaga si lahko na več načinov, npr. potihno si ponavlja: "Dobro sem se naučil." ali "Vselej nastopam odlično." ali "Uspešen sem.", pogled usmeri v daljavo, kjer ni nikogar; govorec naj se zaveda, da so ga izbrali zato, ker mu zaupajo, ker vedo, da bo nalogo uspešno opravil; nastopa naj čim bolj naravno, sproščeno, brez strahu in skrbi; morda bodo nastopili spodrsaljki, a nič hudega, vsi se učimo in kdor dela, lahko greši.

Govorec se mora na nastop PRIPRAVITI - to je:

Razmisliti mora, kaj bo povedal; najbolje je, če si vsebino zapiše. Pri tem naj pazi, da ni preobširen, da se prilagaja poslušalcem, da povezuje temo z vsakdanjim življenjem, da povedano ponazarja s primeri.

Poskrbeti mora za primeren videz - to vpliva na samozavest nastopajočega in na uspeh pri občinstvu. Neprimerno oblečenega sporočevalca utegne naslovnik zavrnilo že ob prvem stiku. Zunanji izgled naj bo primeren vlogi, ki jo ima na odru. Če mora biti resen, naj bo oblečen "nedeljsko", v šaljivi vlogi pa bolj sproščeno.

Govorec mora CENITI POSLUŠALCE. Kadar se občinstvo čuti podcenjevano, govorca ne posluša, temveč mu lahko celo nagaja.

Govorec se mora zavedati NEBESEDNEGA SPOROČANJA. Zavedati se mora, da drža telesa izraža njegov odnos do tistega, o čemer govori. K nebesednemu sporočanju sodijo:

kretnje, mimika/igra obraza, spakovanje, gibi telesa... Poslušalci gledajo nastopajočega v obraz in po potezah na njem sklepajo o poštenosti namenov,

resnici, odprtosti in podobno; zgovorni so tudi gibi rok.

Sporočanje preko barv: v našem okolju poenostavljeno velja, da rdeča izraža napadalnost, črna črnogledost, modra zbranost, bela čistost, rumena veselje, zelena zaupanje itd. Če želi govorec delovati na občinstvo umirjeno in tvorno, naj se ne obleče v rdeče ali črno.

Drža telesa; če je govornik sključen, so ramena upognjena, to pa pri poslušalcih vzbuja vtis nezaupanja v lastno govorjenje.

Vsako besedilo tako pisano kot govorjeno pa mora imeti "rep in glavo"; torej mora biti sestavljeno iz smiselno začetega, nadgrajevanega in zaključenega dela.

Govorni nastop je zgrajen iz uvoda, vsebine in zaključka

V uvodu:

govorec predstavi samega sebe (se opiše, označi, pove kakšno zanimivost.); napove temo.

V vsebini:

predstavi temo ustrezno glede na izbran način govornega nastopanja (deklamacija, recitacija, dramatizacija, dvogovor, razprava ali diskusija, referat).

V zaključku:

povzame bistvo (s svojimi besedami, z lepo mislijo); čim krajše.

Kako nastopati oz. pripovedovati?

Ko pride govorec pred poslušalce (občinstvo), se ne sme smejeti, pačiti...! Govorec naj se dobro pripravi na nastop: besedilo naj se nauči brezhibno, upošteva naj besedni naglas, premore med besedami in povedmi, poudarke v povedi, register (tonski pas, v katerem poteka stavčna intonacija (višji tonski pas označuje navadno veselje, nižji pa žalost; običajno govorimo v srednjem tonskem pasu)).

Govori naj dovolj glasno in razločno, primerno hitro, vendar z občutkom za vsebino, doživeto.

Govorec naj se izogiba mašilom, ponavljanju istih besed.

Ne sme biti prekratek in ne predolg.

Govoriti mora knjižno/zborna.

Ves čas se trudi biti zanimiv, s poslušalci vzpostaviti stik in jih pritegniti.

Pri govornem nastopi si lahko pomaga tudi z drugimi pripomočki, kot so plakat, prosojnica, avdio in video kasete, CD, DVD, LCD projektor - paziti mora, da pripomočke vključuje v nastop smiselno, kajti če to dvoje ni usklajeno, je neučinkovito, lahko celo moteče.